

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–вересень 2016 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Станом на 1 вересня 2016р. в Черкаській області, за оцінкою, проживало 1236,5 тис. жителів. Упродовж січня–серпня 2016р. чисельність населення скоротилась на 6419 осіб. За рахунок перевищення кількості померлих над народженими чисельність населення скоротилась на 6411 осіб, за рахунок міграційного скорочення населення зменшилось на 8 осіб.

У січні–вересні 2016р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** звернулися 241,1 тис. домогосподарств (відповідно у січні–вересні 2015р. – 169,8 тис. домогосподарств). Питома вага звернень домогосподарств, які проживають у міській місцевості, становить 57,4%.

Середній розмір призначеної субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на одне домогосподарство у вересні 2016р. становив 69,9 грн (у вересні 2015р. – 126,2 грн).

Кількість домогосподарств, яким призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у січні–вересні 2016р., становила 208,6 тис., що більше на 45% порівняно з відповідним періодом 2015р. Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у міських поселеннях – 128,3 тис. домогосподарств, в сільській місцевості – 80,3 тис.

У вересні 2016р. 254,1 тис. домогосподарств отримали субсидії, що становить 48,4% від загальної кількості домогосподарств області (у вересні 2015р. отримали субсидії 22,6% домогосподарств області).

Загальна сума призначених субсидій на оплату житлово-комунальних послуг за січень–вересень 2016р. склала 127,3 млн.грн, що у 4,1 раза більше порівняно із відповідним періодом 2015р., з неї у міській місцевості – 66,5 млн.грн, сільській – 60,8 млн.грн.

За січень–вересень 2016р. 23,9 тис. домогосподарств (49,2% від числа тих, що звернулися за даний період) було призначено субсидії на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (у січні–вересні 2015р. було призначено субсидії 17,5 тис. домогосподарств або 82,1% від тих, що звернулися).

Загальна сума призначених **субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–вересні 2016р. становила 41525 тис.грн (з них у міській – 7162,2 тис.грн в сільській місцевості – 34362,8 тис.грн).

Середній розмір субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на одне домогосподарство у вересні 2016р. становив 1982 грн.

Загальна сума отриманих субсидій готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–вересні 2016р. становила 34735,7 тис.грн, за відповідний період 2015р, – 14852,5 тис.грн.

У січні–вересні 2016р. населенням області **сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 1165,0 млн.грн, або 131,8% нарахованих за даний період сум.

Заборгованість населення області за централізоване опалення та гаряче водопостачання на кінець вересня 2016р. становила 87,7 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 41,9 млн.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 10,9 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 6,6 млн.грн. В той же час, за рахунок перевищення нарахованих бюджетних коштів (призначені субсидії) організаціям, що надають домогосподарствам послуги газопостачання, над вартістю фактично спожитих послуг, заборгованість населення з оплати цього виду послуг на кінець вересня 2016р. була відсутня.

Крім того, за електроенергію сплачено у вересні 2016р. 43,5 млн.грн. Сума заборгованості за електроенергію на кінець вересня становила 39,2 млн.грн.

Зайнятість та безробіття

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець вересня 2016р. становила 16,2 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримували 78,0% громадян, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області зменшився на 0,1 в.п. порівняно з попереднім місяцем і становив на кінець вересня 2016р. 2,1% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 2,4%, у міських поселеннях – 2,0%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у вересні 2016р. порівняно з серпнем 2016р. збільшилась на 0,9% і на кінець місяця становила 1265 одиниць.

Навантаження зареєстрованих безробітних на 1 вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець вересня 2016р. залишилось незмінним порівняно з попереднім місяцем і становило 13 осіб. Значення показника коливалося від 3 осіб у Черкаському МЦЗ до 840 осіб у Монастирищенському РЦЗ.¹

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (24,7% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, рибозведення та рибальства (1,5%).

За сприяння державної служби зайнятості у вересні 2016р. було працевлаштовано 1577 осіб, або 8,0% від загальної кількості безробітних. Серед працевлаштованих 63,7% становили жінки, 40,6% – молодь у віці до 35 років. Найбільша частка працевлаштованих серед осіб, які мали статус безробітного, спостерігалася у Смілянському МРЦЗ (16,3%), найменша – у Драбівському РЦЗ (2,4%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж вересня 2016р., становила 13,4 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1742 грн, що дорівнює 120,1% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1450 грн).

Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), районних центрах зайнятості (РЦЗ) або міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ).

Доходи населення

Середньомісячна **номінальна заробітна плата** штатного працівника підприємств, установ та організацій¹ (далі – підприємства) за січень–вересень 2016р. становила 4006 грн і зросла порівняно з відповідним періодом попереднього року на 24,9%.

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств у вересні 2016р. становила 4299 грн, що у 3 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (1450 грн) і складає 103,6% до серпня 2016р. та 124,0% до вересня 2015р.

Нарахування за одну оплачену годину у вересні 2016р. становили 28,75 грн, що на 7,2% менше, ніж у попередньому місяці.

В розрізі видів економічної діяльності у вересні порівняно з серпнем 2016 року спостерігалось, як зростання заробітної плати, так і її зменшення. Найвищий приріст було зафіксовано в транспорті (28,3%), поштовій та кур'єрській діяльності (18,4%), складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (14,2%), освіті (11,1%), найбільший спад – в наукових дослідженнях та розробках (на 22,2%), державному управлінні й обороні; обов'язковому соціальному страхуванні (на 16,6%).

На підприємствах промислових видів діяльності темпи приросту номінальної заробітної плати коливалися в межах від 0,3% на підприємствах добувної промисловості і розробленні кар'єрів до 32,7% у виробництві електричного устаткування. Найбільш значне зменшення розміру оплати праці зафіксовано у виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (на 14,6%).

Продовжує утримуватися високий рівень диференціації розмірів заробітної плати за видами економічної діяльності. Найбільшою була заробітна плата працівників установ та підприємств фінансової та страхової діяльності, складського господарства та допоміжної діяльності у сфері транспорту, транспорту, виробництва хімічних речовин і хімічної продукції, виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів. Перевищення заробітної плати відносно середнього рівня по економіці у зазначених видах діяльності становило 1,4–2,6 рази.

Водночас заробітна плата працівників у поштовій та кур'єрській діяльності, у сфері творчості, мистецтва та розваг, наданні інших видів послуг, виробництві електричного устаткування не перевищувала 62% від середнього рівня по економіці.

---

¹ Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

Індекс реальної заробітної плати у вересні 2016р. порівняно з серпнем 2016р. становив 102,5%, відносно вересня 2015р. – 117,0%, за січень–вересень проти січня–вересня 2015р. – 110,4%.

Упродовж вересня 2016р. **загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати** в економіці області зменшилась на 5,9%, або на 1,4 млн.грн і на 1 жовтня 2016р. становила 22,9 млн.грн¹.

Якщо в цілому по економіці обсяг невикраденої заробітної плати на початок жовтня 2016р. становив 2,3% фонду оплати праці, нарахованого за вересень 2016р., то серед видів економічної діяльності він коливався від 0,1% в освіті та державному управлінні й обороні; обов'язковому соціальному страхуванні до 41,1% в операціях з нерухомим майном.

На 1 жовтня 2016р. основна частка заборгованості припадала на підприємства промисловості (58,7%) та сільського господарства (13,2%), на міста Черкаси і Сміла та Черкаський район припадало відповідно 28,8%, 28,2% та 13,1% загальної суми боргу.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств упродовж вересня 2016р. зменшилась на 20,4%, або на 883,5 тис.грн і на 1 жовтня 2016р. становила 3,5 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найбільш значне погашення заборгованості спостерігалось в оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів – на 465,6 тис.грн, промисловості – на 419,8 тис.грн.

Упродовж вересня 2016р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату зменшилась на 44,2% і на 1 жовтня 2016р. становила 0,4 тис. осіб, або 0,2% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному з них не виплачено в середньому 7769 грн, що становить 180,7% середньої заробітної плати за вересень 2016р.

За рахунок коштів Державного бюджету не виплачено 82,1 тис.грн працівникам державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, за рахунок місцевих бюджетів не виплачено 155,4 тис.грн працівникам освіти і 73,0 тис.грн – працівникам сфери творчості, мистецтва та розваг.

Сума заробітної плати, не виплачена працівникам підприємств-банкрутів, упродовж вересня 2016р. зменшилася на 3,3% або на 547,4 тис.грн і на початок жовтня 2016р. становила 15,9 млн.грн. Підприємствами промисловості не виплачено 56,1% цієї суми, сільського господарства – 19,0%, оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 11,0%, складського господарства та допоміжної діяльності у сфері транспорту – 9,4%. У територіальній структурі найвагоміша частка боргу припадає на підприємства міст Черкаси, Сміла та Черкаського району (27,6%, 18,7% та 18,9% відповідно).

¹ Дані наведено без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і фізичних осіб-підприємців.

Борг перед працівниками економічно неактивних підприємств склав 3562,0 тис.грн (3502,0 тис.грн припадає на підприємства м.Сміла, 60,0 тис.грн – м.Черкаси).

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області, протягом січня–вересня 2016р. обліковано 15485 кримінальні правопорушення. Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 36,1% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 67,6% становили злочини проти власності, 11,2% – злочини проти життя та здоров'я особи, 4,9% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 4% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,3% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 1,6% – злочини проти правосуддя, 1,5% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, по 1,3% становили злочини проти громадської безпеки та злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,1% – злочини проти громадського порядку та моральності, 0,9% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом січня–вересня 2016р. скоєно 44 умисних тяжких тілесних ушкоджень, 42 очевидних умисних вбивства і замахів на вбивство та 17 згвалтувань і замахів на згвалтування. Кількість крадіжок – 7837, шахрайств – 1496, грабежів – 411, розбоїв – 62 та випадків хабарництва – 43.

Правоохоронними органами за січень–вересень 2016р. виявлено 17 осіб, які скоїли злочин у складі 2 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 2 кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, вчинені 2 організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–вересень 2016р. становила 10466 осіб, із числа яких 4294 – жінки, 801 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 112 – неповнолітні та 47 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих від крадіжок та шахрайства – відповідно 6050 та 1144 особи, серед яких 41,6% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 328 осіб, з яких 57 осіб – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 181 особа, із числа яких 8,8% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 47% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини становила 1941, з них жінки – 11,6%, неповнолітні – 2,2%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 18,9% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 15,6% знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 7,8% – вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 67,5%, безробітних – 13,1%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–вересень 2016р. становив 21963,2 млн.грн., що складає 103,2% обсягу січня–вересня 2015р. У структурі обороту роздрібною торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 33,7%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, за січень–вересень 2016р. становив 8682,8 млн.грн., що в порівнянних цінах складає 101,8% обсягу січня–вересня 2015р.

Сільське господарство

За обсягом виробництва продукції сільського господарства в середньому на одну особу Черкащина займає друге місце серед областей України. За розрахунковими даними обсяг продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010р.) в усіх категоріях господарств за січень–вересень 2016р. проти січня–вересня 2015р. зріс на 0,7%.

Сільськогосподарські товаровиробники всіх категорій господарювання станом на 1 жовтня п.р. отримали більше 2 млн.т зерна, що 7% більше, ніж на цей період в минулому році. Збільшення виробництва зерна відбулося за рахунок розширення площ збирання кукурудзи та зростання урожайності зернових культур, яка займає третє місце серед регіонів України. Збільшення урожайності спостерігається по всіх культурах зернової групи, крім гречки та проса.

Виробництво соняшника збільшилось за рахунок розширення площ збирання, хоча урожайність дещо знизилась. За рахунок скорочення площ збирання зменшилось виробництво ріпаку на 22%, сої – на 8%, і становить відповідно 88,3 та 145,9 тис.т.

У всіх категоріях господарств виробництво овочів дещо зменшилось, а виробництво картоплі зросло на 9%, що обумовлене як розширенням площ збирання, так і підвищенням урожайності.

Збір урожаю сільськогосподарських культур

	Намолочено, тис.т		Урожайність, ц/га	
	всього	у % до 1 жовтня 2015р.	всього	+, - до 1 жовтня 2015р.
Зернові та зернобобові, всього ¹	2093,3	107,2	53,2	2,7
в тому числі кукурудза	506,3	180,0	71,2	2,7
Цукровий буряк (фабричний)	91,1	78,9	374	-20
Соняшник ¹	440,3	101,9	27,7	-1,2
Картопля	832,5	108,6	163	8
Овочі відкритого ґрунту	276,5	99,6	159	-1
Плоди та ягоди	23,5	91,8	68,1	-13,0

¹У початково-оприбуткованій вазі.

Черкащина вносить вагомий вклад у виробництво тваринницької продукції України оскільки за обсягом виробництва м'яса займає 2 місце, молока – 8, яєць – 11.

У сільськогосподарських підприємствах збільшилось виробництво м'яса на 6%, молока – на 1%, а яєць зменшилось на 35%.

Надій молока від однієї корови зріс на 2%, і становить 4778 кг і займає 4 місце серед регіонів України.

Несучість курей-несучок становить 201 шт, що на 13 шт більше, ніж в середньому по Україні.

Обсяг вирощування худоби та птиці збільшився на 5%, що зумовлено зростанням обсягів вирощування великої рогатої худоби на 4%, свиней – на 2% та птиці – на 5%. Відношення обсягів вирощування до обсягів реалізації тварин на забій становило 99% (у січні–вересні 2015р. – 101%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі в січні–вересні 2016р. проти січня–вересня 2015р. зросли на 7 г, свиней – на 8 г і становили, відповідно, 590 г та 408 г (проти 531 та 493 г по Україні).

Частка господарств населення у загальному виробництві становила 8% м'яса, 45% молока і 52% яєць.

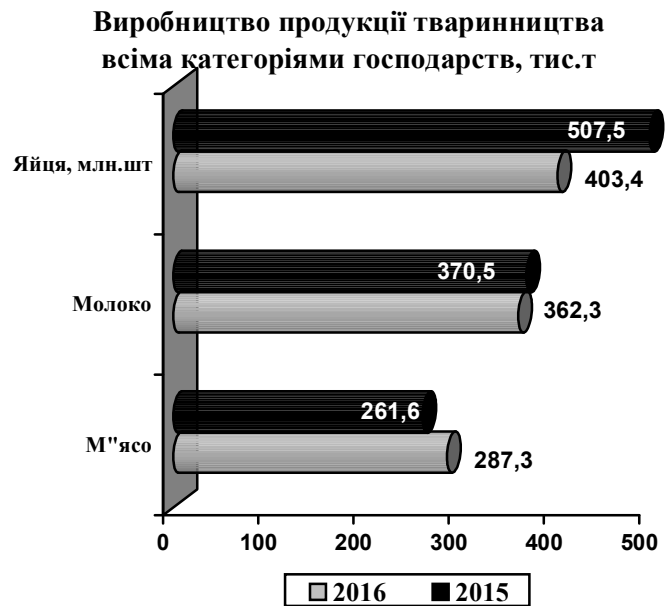
Станом на 1 жовтня 2016р. поголів'я великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 жовтня 2015р. скоротилось на 2% і становить 200,8 тис. голів, корів – на 5% (88,1 тис. голів), свиней – на 5% (409,2 тис. голів), овець і кіз – на 7% (41,7 тис. голів), а птиці всіх видів зросло на 3% (25,6 млн. голів).

У господарствах населення утримувалося 38% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 47% корів, 44% свиней, 91% овець і кіз, 26% птиці всіх видів.

На 1 жовтня 2016р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 781,5 тис.т зерна (на 26% менше проти 1 жовтня 2015р.). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 645,1 тис.т зерна, у т.ч. 340,9 тис.т пшениці, 214,2 тис.т кукурудзи, 69,6 тис.т ячменю, 0,7 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 562,4 тис.т зерна.

Запаси насіння соняшнику становили 223,8 тис.т (на 19% менше проти 1 жовтня 2015р.), із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 136,5 тис.т, а в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 87,3 тис.т.

Середня закупівельна ціна зернових культур, яку пропонували зберігаючі та переробні підприємства, у січні–вересні 2016р. становила 2954,1 грн. за т

(проти січня–вересня 2015р. зросли на 32%), з них на пшеницю – 3229,5 грн. за т (на 26% більше), на кукурудзу – 2672,2 грн. за т (на 27% більше), ячмінь – 2890,3 грн. за т (на 14%); на соняшник – 8578,9 грн. за т (на 25% більше).

Промисловість

За підсумками січня–вересня 2016р. індекс промислової продукції становив 110,7% (по Україні – 102,0%).

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяг промислової продукції зменшився на 0,8%.

У переробній промисловості індекс промислової продукції становив 110,7%.

На підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв випуск промислової продукції збільшився на 3,4%.

Серед випуску основних видів продукції порівняно з січнем–вереснем 2015р. зросло виробництво олії соєвої нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) у 20 разів, маргарину і жирів харчових подібних – у 2,1 раза, продуктів молокозмісних – у 1,7 раза, овочів консервованих натуральних – на 14,9%, овочів (крім картоплі), фруктів, горіхів, грибів та інших їстівних частин рослин, приготовлених чи консервованих з доданням оцту чи оцтової кислоти – на 12,8%, напоїв безалкогольних – на 12,0%, м'яса свійської птиці свіжого чи охолодженого – на 10,1%, вод натуральних мінеральних не газованих – на 9,0%, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 6,4%, круп – на 5,5%, молока рідкого обробленого (пастеризованого, стерилізованого, гомогенізованого, топленого, пептизованого) – на 5,3%, риби, у тому числі філе, копченої – на 4,9%, сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; включаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир) – на 4,8%, сирів

Індекси промислової продукції за основними видами діяльності у січні–вересні 2016 року, %

	Вересень 2016р. до серпня 2016р.	Січень–вересень 2016р. до січня–вересня 2015р.
Промисловість	101,8	110,7
Добувна та переробна промисловість	101,3	110,5
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	112,5	99,2
Переробна промисловість у тому числі	101,1	110,7
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	109,6	103,4
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	87,3	100,3
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	104,7	90,9
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	101,9	143,2
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	90,2	107,3
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	109,9	97,0
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	94,4	124,3
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	57,3	179,2
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	104,9	111,5

жирних – на 4,2%. Водночас скоротився випуск: молока і вершків сухих – на 57,7%, лікерів та інших спиртних напоїв (крім спиртів дистильованих з вина виноградного, вичавок винограду або фруктів; віскі, рому, тафії, джину, ялівцевої настоянки, горілки з вмістом спирту не більше 45,4%, спиртів дистильованих із фруктів) – на 40,3%, борошна – на 35,9%, риби переробленої чи консервованої в інший спосіб, крім готових страв із риби – на 33,3%, хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання – на 19,4%, масла вершкового – на 18,3%, виробів ковбасних – на 15,4%, вод натуральних мінеральних газованих – на 14,2%, печива солодкого і вафель – на 12,4%, олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) – на 10,6%, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 10,4%, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листкових, рулетів з маком, роґаликів тощо) – на 4,6%, горілки з вмістом спирту не більше 45,4% – на 4,3%.

На підприємствах текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 100,3%. Збільшився випуск тканин бавовняних у 1,7 раза, пальт та плащів тощо жіночих та дівчачих – у 1,6 раза, жакетів та блейзерів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 33,3%, суконь (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 13,3%, блузок, сорочок та батників (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 5,7%. Водночас, скоротилось виробництво костюмів та комплектів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих – на 41,6%, трикотажу спіднього – на 27,0%, білизни постільної – на 21,0%, взуття – на 14,8%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності обсяги виробництва промислової продукції зменшилися на 9,1%. Скоротилось виробництво деревини уздовж розпиляної чи розколотої, розділеної на частини чи лущеної, завтовшки більше 6 мм, шпал з деревини для залізничних чи трамвайних колій, непросочених; фанери клеєної, панелей фанерованих та матеріалів шаруватих подібних з деревини; шпону лушеного; паливних брикетів та гранул з деревини та іншої природної сировини; коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих; етикеток з паперу чи картону. Збільшився випуск: вікон та їх рам, дверей балконних та їх рам, дверей та їх коробок та порогів з деревини; газет, журналів та видань періодичних, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, віддрукованих.

На підприємствах з виробництва хімічних речовин і хімічної продукції випуск промислової продукції збільшився на 43,2%. Зросло виробництво нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) у 1,9 раза, аміаку безводного та сечовини – у 1,7 раза, фарб та лаків на основі поліефірів, акрилових і вінілових полімерів, у неводному середовищі; розчинів – на 36,5%, засобів мийних та засобів для чищення – на 18,6%, смол амінових інших, смол фенольних та поліуретанів у первинних формах – на 13,6%, фарб та лаків на основі акрилових або вінілових полімерів, у водному середовищі – на 3,1%. Менше випущено парфумів та води туалетної на 23,2%, фарб та лаків, інших, сикативів готових – на 1,1%.

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів випуск промислової продукції збільшився на 7,3%. Зросло

виробництво препаратів лікарських, що містять алкалоїди або їх похідні і не містять гормони чи антибіотики; матеріалів перев'язувальних клейких, кетгуту і матеріалів подібних, аптечок першої допомоги та сумок санітарних; скоротився випуск препаратів лікарських, що містять пеніцилін та інші антибіотики.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції обсяг промислової продукції зменшився на 3,0%. Скоротився випуск скла безпечного (безосколкового); елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного; цегли невогнетривкої керамічної будівельної (крім виробів з борошна кам'яного кремнеземистого чи ґрунтів діатомітових). Водночас зросло виробництво блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва; вікон та їх рам, дверей та їх коробок і порогів з пластмас; сумішей будівельних сухих (крім розчинів бетонних, готових для використання); розчинів бетонних, готових для використання; виробів будівельних з пластмас; бутлів, пляшок, флаконів, фляг та виробів подібних з пластмас.

На підприємствах металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції становив 124,3%.

У машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, індекс промислової продукції становив 179,2%. Збільшився випуск електродвигунів потужністю не більше 37,5Вт, двигунів постійного струму інших, генераторів постійного струму; трансформаторів електричних; пристроїв електромонтажних; обладнання для миття, наповнювання, закупорювання, пакування й обгортання пляшок та інших ємностей; розпушувачів та культиваторів; борін дискових; обладнання промислового для цукрового виробництва; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин). Водночас скоротилось виробництво інструментів для вимірювання електричних величин без записувального пристрою; устаткування для птахівництва, інкубаторів і брудерів; обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій; автомобілів.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво за 9 місяців 2016р. зросло на 11,5% (за 8 місяців п.р. – на 9,7%). У січні–вересні 2016р. вироблено 1211 млн.кВт-годин електроенергії, що на 16,4% більше ніж у січні–вересні 2015р., відпуск теплоенергії збільшився на 26,2%.

У січні–серпні 2016р. підприємствами області реалізовано промислової продукції (товарів, послуг) на 33600,4 млн.грн. У структурі реалізованої промислової продукції частка реалізованої продукції підприємствами переробної промисловості становила 82,9%, з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 15,4%, добувної промисловості і розроблення кар'єрів – 0,9%, водопостачання, каналізації, поводження з відходами – 0,8%.

Будівництво

У січні–вересні 2016р. підприємствами області виконано будівельних робіт на 553,9 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–вересні 2016р. порівняно із січнем–вереснем 2015р. становив 94,8%.

Скоротилось будівництво будівель на 11,3%, у т.ч. житлових – на 32,4%. Водночас будівництво нежитлових будівель зросло у півтора раза, інженерних споруд – на 10,9%.

За характером будівництва частка робіт з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння становила 80,3% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, решта – з капітального і поточного ремонтів (10,4% та 9,3% відповідно).

Підприємствами міста виконано 72,6% загальнообласного обсягу робіт.

Транспорт

У січні–вересні 2016р. **вантажооборот підприємств транспорту** області становив 7011,1 млн.ткм, що на 5,9% менше обсягів січня–вересня 2015р.

Обсяг перевезених вантажів підприємствами транспорту області становив 7367,6 тис. т, що на 11,1% більше обсягів січня–вересня 2015р.

Залізничним транспортом відправлено вантажів на 7,8% більше порівняно із січнем–вереснем 2015р., проте вантажооборот зменшився на 8,5% до обсягів відповідного періоду 2015р.

Автомобільним транспортом виконано вантажооборот в обсязі 701,3 млн.ткм та відправлено 2755,2 тис.т вантажів, що відповідно на 25,4% та 18,7% більше проти січня–вересня 2015р. Обсяг перевезених вантажів автотранспортом фізичних осіб–підприємців збільшився порівняно із січнем–вереснем 2015р. на 21,7% і становив 1178,3 тис.т.

Загальний **обсяг пасажирообороту** у січні–вересні 2016р. становив 1971,8 млн.пас.км, що на 1,1% більше обсягів січня–вересня 2015р.

Послугами пасажирського транспорту у січні–вересні 2016р. скористалися 68,5 млн. пасажирів, що на 6,5% менше проти січня–вересня 2015р.

Залізничним транспортом відправлено 4417 тис. пасажирів, що на 1% більше обсягів січня–вересня 2015р. Кількість пасажирів, відправлених у приміському сполученні, становила 3810 тис. пасажирів, що на 0,2% більше проти січня–вересня 2015р.

Автомобільним транспортом скористалися 50,4 млн. пасажирів, що на 7,2% менше обсягів січня–вересня 2015р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб–підприємців скоротилися на 11,8% і становили 11 млн. пасажирів.

Електротранспортом перевезено 13,8 млн. пасажирів, що на 6% менше обсягів січня–вересня 2015р. Обсяги виконаних платних перевезень становили 3,8 млн. осіб або 27,9% від загальних перевезень.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–серпні 2016р. експорт товарів становив 283,0 млн.дол. США, імпорт – 182,9 млн.дол. Порівняно із січнем–серпнем 2015р. експорт збільшився на 2,7%, імпорт – на 30,1%. Позитивне сальдо становило 100,1 млн.дол. (у січні–серпні 2015р. – 136,1 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами зі 115 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Білорусі – 11,1%, Польщі – 8,4%, Туреччини – 6,6%, Єгипту – 6,5%, Російської Федерації – 5,9%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 98,2 млн.дол., або 34,7% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем–серпнем 2015р. на 3,7%.

Основу товарної структури експорту області склали продукти рослинного походження – 35,4%, готові харчові продукти – 20,3%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 16,1%, деревина і вироби з деревини – 5,3%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Німеччини – 13,9%, Російської Федерації – 13,5%, Китаю – 11,7%, Швеції – 8,4%, Польщі – 5,9%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 97,2 млн.дол., або 53,1% від загального обсягу та збільшився проти січня–серпня 2015р. на 30,2%.

У товарній структурі імпорту переважали: машини, обладнання та механізми; електромеханічне обладнання – 23,5%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 15,6%, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них – 9,0%, маса з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – 6,7%.

Споживчі ціни

За повідомленням Державної служби статистики України індекс споживчих цін по Україні у вересні 2016 р. становив 101,8%¹, по Черкаській області – 101,1%. Найвищим він був у Запорізькій області – 103,1% та Львівській – 102,5%, найнижчим – у Луганській – 101,0% та Черкаській області – 101,1%.

На споживчому ринку у вересні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 0,1%. Найбільше (на 5,8–3,5%) подешевшали продукти переробки зернових, овочі та фрукти. На 1,4–0,4% знизилися ціни на рибу та продукти з риби, цукор, макаронні вироби. Водночас на 4–0,4% подорожчали маргарин, масло, молоко та молочні продукти, м'ясо та м'ясопродукти, рис, соняшникова олія, яйця, безалкогольні напої.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби зросли на 1,8%, що пов'язано переважно з подорожчанням тютюнових виробів на 2,5%.

Одяг і взуття стали дорожчими на 5,7%, зокрема, взуття – на 6,6%, одяг – на 5,1%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 3% відбулося головним чином за рахунок підвищення тарифів на електроенергію на 27,8%.

Ціни на транспорт у цілому зросли на 1,2% насамперед через подорожчання перевезень залізничним пасажирським транспортом на 8,6% та автомобілів – на 3,6%.

Послуги освіти подорожчали на 1,2%, а саме: середньої – на 7,4%, вищої – на 5,1%.

---

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.